

Naantalın kaupungin organisaatiouudistus

Kaupunginhallitus 26.09.2022 § 262

Valmistelija

Hallintojohtaja Riitta Luotio:

Sote-uudistuksen ja hyvinvointialueiden perustamisen myötä vuoden 2023 alusta kuntien toiminnassa tapahtuu suuria muutoksia, joihin valmistautuminen tulee aloittaa vuoden 2022 aikana. Hyvinvointialueen syntymisen ja kaupungin sote-toiminnan liikkeenluovutuksen myötä syntyy tarve myös kaupungin oman organisaation tarkistamiseen.

Kolmen vaiheen taktiikka

Organisaatiouudistuksen toteuttaminen jakautuu ajallisesti kolmeen osioon:

- 1) Vuonna 2022 tehtävät sote-uudistuksen edellyttämät muutokset, jotka on ratkaistava talousarvion 2023 yhteydessä
- 2) Toimielinorganisaatiota ja viranhaltijaorganisaatiota koskevat muut uudistukset, jotka on ratkaistava hyvissä ajoin ennen valtuustokauden vaihtumista 31.5.2025 sekä
- 3) TE-uudistukseen liittyvät muutostarpeet vuonna 2024/2025

Välttämättömät muutokset vuoden 2023 talousarvion laadinnan yhteydessä

Vuoden 2022 aikana tulee tarkastella millaisia muutoksia sote- uudistus tuo talouteen, toimintaan ja päätöksentekoon. Sotelautakunta ja sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöjaosto lakkaavat 1.1.2023 lukien. Pääosa näiden toimielimien päätösvaltaan liittyvistä asioista ratkaistaan jatkossa hyvinvointialueella. Sote-palveluissa on kuitenkin eräitä toimintoja, jotka jäävät kaupunkiin ja ne tulee uudelleen organisoida. Tällaiset muutostarpeet tulee huomioida jo vuoden 2023 talousarvion laatimisen yhteydessä.

Edellä mainittuja kokonaisuuksia ovat mm:

- Ympäristöterveydenhuolto (nykyinen toteuttamistapa ostopalvelu Raisiosta)
- Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen koordinaatio (huolehditaan jo nykyisin sivistyspalveluissa)
- Enkäisevä päihdehuolto
- Ennaltaehkäisevän mielenterveystyön koordinaatio
- Maahanmuutto ja kotoutus
- Työllisyysasiat (työmarkkinatuki, työllistäminen sekä yritys- ja työllistämistuki)
- Vaikuttamistoimielimien uudelleen organisointi

Tämä kokonaisuus tulee tuoda päätöksentekoon syksyn 2022 aikana. Hallintosääntöön tehtävät muutokset tulee saattaa valtuuston käsittelyyn marraskuussa 2022. Välttämättömillä uudistuksilla tarkistettu hallintosääntö tulee voimaan 1.1.2023.

Toimielimien paikkajako 1.6.2023-31.5.2025

Kuntavaalien 2021 jälkeen Naantalın kaupungin luottamushenkilöpaikoista iso osa on sovittu ja asetettu vain kahden vuoden mittaiseksi toimikaudeksi. Nykyiset toimielimet täytetään uudelleen sosiaali- ja terveyslautakuntaa ja siihen liittyvää jaostoa lukuun ottamatta. Samassa yhteydessä myös sotepalveluihin liittyviä ylikunnallisia toimielimiä lakkautuu tai niiden rooli muuttuu nykyisestä.

Nykyisten toimielimien paikkajako 1.6.2023- 31.5.2025 tulee saattaa valmiiksi viimeistään maaliskuussa 2023, jotta tarvittavat muutokset lukuisiin tietojärjestelmiin ehditään tehdä hyvissä ajoin ennen seuraavan kaksivuotiskauden alkua 1.6.2023.

Isompi organisaatiomuutos 1.6.2025

Kunnalla on uusi rooli hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäjänä. Kaupungin henkilökuntamäärä supistuu merkittävästi hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä. Kehittämisen- ja tarkastelutarvetta on ainakin nykyisen kehitys- ja henkilöstöjaoksen sekä saaristolautakunnan rooleissa ja tehtävissä. Toimikuntien tarve harkitaan uudelleen.

Toimielimiä koskeva isompi muutos tulee saattaa päätökseen siten, että uusien toimielimien toiminta voidaan aloittaa 1.6.2025. Tämän jälkeen lähdetään suunnittelemaan viranhaltija- ja työntekijäorganisaatioon sekä palveluiden tuottamistapaan tarvittavia muutoksia. Tavoitteena on ketterä, matala ja tasapainoinen organisaatio.

Luottamustoimiorganisaatorakenteita koskeva päätöksenteko on tehtävä viimeistään helmi/maaliskuussa 2023, jotta palvelutuotantoa sekä viranhaltija- ja työntekijäorganisaation uudistamiseen jätetään riittävä suunnittelu-aika.

Viranhaltija- ja palvelurakenteita koskevat muutokset tulee saattaa päätökseen elokuun 2023 loppuun mennessä. Tämän jälkeen tehdään tarvittavat muutokset hallintosäntöön 1.6.2025 lukien.

Hallintosäntömuutoksia koskeva työ tulee saattaa valmiiksi viimeistään vuoden 2023 loppuun mennessä.

TE-uudistus2024

Valtakunnallinen Työ- ja elinkeinopalvelu-uudistus aiheuttaa muutostarpeen vuonna 2024 tai 2025. Naantalın kaupungilla tulisi olla selvillä alueellisten TE-toimintojen organisointi- ja johtamismalli, sekä siihen liittyvä poliittisen ohjauksen malli. Uudistuksen yhteydessä tehdään seudullisia ratkaisuja valittujen yhteistoiminta-alueiden puitteissa. TE-uudistus on monelta osin niin varhaisessa suunnitteluvaiheessa, että muutoksen konkreettinen toteuttaminen tarvitsee vielä jatkoaikaa.

Kaiken kaikkiaan hyvinvointialueuudistuksen muutokset ovat kuntasektorilla niin merkittäviä, että uudistamistarve on paljon suurempi kuin vain akuutti vuodenvaihteeseen 2023 tähtäävä muutos.

Ratkaistavat asiat

Organisaatiomuutoksen suunnittelun yhteydessä tulee ratkaistavaksi:

- kaupungin poliittisen ja virkaorganisaation rakenne ja niihin liittyvät muutostarpeet,

- tasapainoinen ja looginen organisaatiomalli,
- keinot organisaation madaltamiseen.

Organisaatiouudistuksen tuotokset

Organisaatiouudistuksen yhteydessä pyritään ratkaisemaan seuraavat kysymykset:

- Kaupungin suhde hyvinvointialueeseen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen seuranta (kaupungin johtaja ja kaupunginhallitus)
- Naantalin toimintamallin kuvaus. Kaupungin organisaation tarkentaminen ja tarvittava uudistaminen vuoden 2023 aikana. Tähän sisältyy mm. tukipalvelujen selvittämistä ja uudelleenjärjestämistä (elokuu 2023).
- TE-toiminnan malli 2024/2025 alkaen (alustavasti kesäkuu 2024).

Organisaatiouudistuksen tavoitteet

Organisaatiouudistuksen tavoitteet ovat:

- Vahvistaa ihmiskeskeistä, asiakaslähtöistä ja yhdenvertaista toimintatapaa Naantalin kaupungissa.
- Parantaa poliittisen johtamisen työkaluja ja strategisten tavoitteiden toimenpanokykyä.
- Luoda poliittiseen johtamiseen malli, joka vastaa kaupungin uuteen rooliin sote-uudistuksen jälkeen, selkeyttää johtamisjänteitä sekä tiivistää kaupunkitasoista johtamista.
- Kuvata kaupungin johtamismalli ymmärrettävästi.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää että,

1) Hankkeen 1. vaiheen tuotokset tulee saattaa kaupunginhallituksen päätettäväksi marraskuussa 2022 ja 2.vaiheen tuotokset helmi-/maaliskuussa 2023.

2) TE-toimintojen järjestämismalli tuodaan päätöksentekoon vuoden 2024 aikana.

3) Uudistuksen etenemisen vaiheista raportoidaan kaupunginhallitukselle säännöllisesti.

Kokouskäsitteily

Kaupunginjohtaja muutti pohjaesitystään seuraavasti:

1) Hankkeen 1. vaiheen tuotokset tulee saattaa kaupunginhallituksen päätettäväksi marraskuussa 2022 ja 2.vaiheen tuotokset myöhemmin sovittavana ajankohtana.

2) TE-toimintojen järjestämismalli tuodaan päätöksentekoon vuoden 2024 aikana.

3) Uudistuksen etenemisen vaiheista raportoidaan kaupunginhallitukselle säännöllisesti.

Merkittiin, että henkilökunnan edustaja Katja Mäntylä oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.

Päätös

Kaupunginjohtajan tarkennettu ehdotus hyväksyttiin.

Valmistelija

Hallintojohtaja Riitta Luotio:
Keskeisiä muutostarpeita kaupungin organisaatiossa on käsitelty kaupunginhallituksen laivaseminaarissa 15.8.2022 sekä valtuuston seminaarissa 13.9.2022. Muutostarpeita on käsitelty kaikkien eri poliittisten ryhmien ryhmäkokouksissa elo-syyskuussa 2022.

Organisaatiouudistusta on lisäksi käsitelty ryhmäpuheenjohtajien kokouksissa 10.8.2022 ja 19.9.2022.

Pääluottamusmiehet ovat käsitelleet organisaatiouudistuksen muutostarpeita 23.9.2022 kokouksessa.

Kaupungin järjestämismääräyksiin jäävät toiminnot

Sosiaalipalveluista jää peruskuntiin seuraavat tehtäväkokonaisuudet:

- Ympäristöterveydenhuolto (ostettu Raision kaupungilta)
- Työllisyyspalveluista työmarkkinatuki, yritys- ja työllistämistuki sekä työllistäminen
- Maahanmuutto- ja kotoutusasiat
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatio
- Ehkäisevä päihdehuolto ja mielenterveystyön koordinaatio

Oheismateriaali:

- Muutostarpeet ja niiden ratkaisut 1.1.2023 lukien.

Toimielinorganisaatio 1.1.2023

Kaupungin toimielinorganisaatiota muutetaan siten, että sosiaali- ja terveyslautakunta ja sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöjaosto lakkaavat 31.12.2022.

Koulutuslautakunta nimetään sivistys- ja hyvinvointilautakunnaksi. Uusi lautakunta vastaa edelleen varhaiskasvatuksesta, esi- ja perusopetuksesta, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä oppilashuollosta, toisen asteen koulutuksesta, vapaasta sivistystyöstä ja taiteen perusopetuksesta sekä muista kasvatukseen ja opetukseen kuuluvista tehtävistä sekä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen koordinoinnista, kuten hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen laadinnasta ml. ehkäisevän päihdehuollon ja mielenterveystyön koordinaatio.

Muut muutostarpeet

Vaikuttamistoimielimistä vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston koordinointi siirtyvät hallintopalveluille. Nuorisovaltuuston koordinointi säilyy edelleen vapaa-aikatoimella. Vaikuttamistoimielimien tehtävänsiirto edellyttää hallintopalveluissa henkilötyöresurssin sisäistä uudelleen järjestämistä.

Työllisyyspalvelujen sekä kotouttamisen ja maahanmuuton määrärahat tulevat omiksi tulosalueiksi hallintopalveluihin. Tulosalueiden vastuuhenkilönä toimii työllisyyspäällikkö ja hänet sijoitetaan kaupunginjohtajan suoraan alaisuuteen.

Muilta osin kaupungin oma toimielinorganisaatio säilyy entisellään 31.5.2023 asti.

Soteen liittyviin ylikunnallisiin toimielimiin tulee kuitenkin muutoksia, kun tietyjen kuntayhtymien tehtävät siirtyvät hyvinvointialueille ja peruskunnat jäävät huolehtimaan niihin liittyvistä kiinteistöistä.

Soteen jäävät eräät eläkeläisyhdistysten ja ruuan jakeluun liittyvät avustukset ja ruuan jakeluun liittyvät tilavuokrat budjetoidaan hallintopalvelujen talousarvioon.

Ympäristöterveydenhuollon koordinointi siirtyy sosiaali- ja terveyspalveluilta teknisiin palveluihin. Ostopalvelu Raision kaupungilta jatkuu.

Edellä mainitut toiminnalliset muutokset huomioidaan vuoden 2023 talousarviovalmistelussa.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden vuoden 2022 tilinpäätös käsitellään kaupunginhallituksessa.

Muutokset hallintosäätöön

Tarvittavat hallintosäätömuutokset laaditaan siten, että hallitus käsittelee ne marraskuun alussa ja valtuusto marraskuun valtuuston kokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että

- sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöjaoston toiminta päättyy 31.12.2022,
- koulutuslautakunnan nimi muutetaan sivistys- ja hyvinvointilautakunnaksi 1.1.2023 lukien,
- Uuden sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tehtäviin sisältyy koulutuslautakunnan nykyisten tehtävien lisäksi hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen ml. ehkäisevän päihdehuollon ja mielenterveyden koordinointi,
- Ympäristöterveydenhuollon koordinointi siirretään teknisiin palveluihin,
- Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston koordinointi siirretään hallintopalveluille,
- Yritys- ja työllisyyspalvelut sekä kotouttaminen ja maahanmuutto siirretään hallintopalveluihin omiksi tulosalueiksi,
- Hyvinvointialueuudistukseen liittyvät tarvittavat määrärahamuutokset huomioidaan vuoden 2023 talousarviovalmistelussa.

Kokouskäsitely

Merkittiin, että henkilökunnan edustaja Katja Mäntylä oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.

Ryhmiä välisten neuvottelujen jälkeen Tero Tavio esitti Kimmo Ahon kannattamana seuraavaa:

”Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että

- Sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöjaoston toiminta päättyy 31.12.2022,
- Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nimi muutetaan hyvinvointilautakunnaksi 1.1.2023 lukien,
- Hyvinvointilautakunnan tehtäviin sisältyy kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nykyisten tehtävien lisäksi hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen ml. ehkäisevän päihdehuollon ja mielenterveystyön koordinointi,
- Ympäristöterveydenhuollon koordinointi siirretään teknisiin palveluihin,
- Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston koordinointi siirretään sivistyspalveluille,
- Yritys- ja työllisyyspalvelut sekä kotouttaminen ja maahanmuutto siirretään hallintopalveluihin omiksi tulosalueiksi,
- Hyvinvointialueuudistukseen liittyvät tarvittavat määrärahamuutokset huomioidaan vuoden 2023 talousarviovalmistelussa.”

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tero Tavion tekemän ja Kimmo Ahon kannattaman muutosehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 10.10.2022 § 85

Oheismateriaali:

- Kooste organisaatiomuutoksista 1.1.2023 lukien

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että

- sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöjaoston toiminta päättyy 31.12.2022,
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nimi muutetaan hyvinvointilautakunnaksi 1.1.2023 lukien,
- hyvinvointilautakunnan tehtäviin sisältyy kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nykyisten tehtävien lisäksi hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen ml. ehkäisevän päihdehuollon ja mielenterveystyön koordinointi,
- ympäristöterveydenhuollon koordinointi siirretään teknisiin palveluihin,
- vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston koordinointi siirretään sivistyspalveluille,
- yritys- ja työllisyyspalvelut sekä kotouttaminen ja maahanmuutto siirretään hallintopalveluihin omiksi tulosalueiksi,
- hyvinvointialueuudistukseen liittyvät tarvittavat määrärahamuutokset huomioidaan vuoden 2023 talousarviovalmistelussa.

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin.

Valmistelija

Hallintojohtaja Riitta Luotio

1.1.2023 voimaan astuneen organisaatiouudistuksen edellyttämät muutokset hallintosääntään hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 14.11.2022 § 102.

Palkkio- ja matkustussääntö päivitettiin sovittun aikataulun mukaisesti kaupunginvaltuuston päätöksellä 8.5.2023.

Organisaatiouudistusta on käsitelty toimialajohtajien kokouksissa useamman kerran. Lisäksi organisaatiouudistusta on käsitelty yhteistyötoimikunnassa 21.3.2023, 11.5.2023 ja 31.8.2023.

Organisaatiouudistuksen seuraavaa vaihetta 1.6.2025 lukien on esitelty ryhmäpuheenjohtajille 17.4.2023.

Viranhaltijaorganisaatio

Viranhaltijaorganisaation osalta on käynnistetty seuraavat erillisselvitykset:

- kaupunginhallitus on 15.5.2023 päättänyt tilata it-toimintamallia koskevan selvityksen CGI:ltä. Selvityksen laatiminen on käynnistetty.
- henkilöstö- ja palkkahallinnon yhdistämistä koskeva selvitys on vireillä kaupungin omana työnä.
- päätöksentekopalveluiden uudistamiseen päästään sen jälkeen, kun on tehty päätöksiä tulevasta toimielinrakenteesta.

Kaupunkistrategia 2026

Kaupunginvaltuuston 29.8.2022 kaupunkistrategian strategisina päämäärinä ovat:

- *vahvan talouden Naantalina kaupunki*
- *tyytyväiset, hyvinvoivat kuntalaiset ja yritykset ja*
- *kestävä elämäntapa*

Vahvan talouden pitäminen edellyttää toiminnalta ja palveluilta tehokkuutta. Päätöksenteko on ketterää ja hallinto matalaa. Päätökset syntyvät asiantuntevan valmistelun pohjalta, lähellä asiakkaita.

Kaupungin palvelujen nettokustannukset ovat kilpailukykyiset verrattuna vertailukuntiin ja maan keskiarvoon nähden.

Strategian mukaan palvelutasoa tarkastellaan rohkeasti. Asiakastyytyväisyyden taso pidetään hyvällä tasolla. Palvelut ovat toimivat ja asiakaslähtöiset. Toiminta on tehokasta ja kustannustietoista. Matala organisaatio vastaa nopeasti asiakkaiden tarpeisiin. Tiedolla johtaminen vahvistuu.

Kuntalaisten yhteisöllisyys ja osallistuminen vahvistuvat. Positiivista Naantali -henkeä vahvistetaan. Asukkaiden, kunnan ja kolmannen sektorin välistä omaehtoista toimintaa edistetään.

Kaupunki toimii osallistavasti ja asukkaiden moninaisuus huomioiden. Asukkaita kuullaan ennakkoon. Strategisissa kysymyksissä hyödynnetään vaikuttamistoimielimiä ja asukasraateja.

Kaupunkistrategian strategisina tavoitteina ja toimenpiteinä on mm. sujuvat palvelut.

Strategian mukaan kaupungin organisaatorakennetta kehitetään siten, että saadaan luotua sujuva terveyden edistämisen yhteistyömalli uuden hyvinvointialueen kanssa. Kaupunki kehittää palvelujen monituottajuusmallia. Tässä yhteydessä määritellään ja kuvataan palvelujen organisointi ja tuotantotavat. Omana palvelutuotantona tuotetaan toimintavarmuutta vaativat ydintehtävät ja niitä täydennetään ulkopuolisilla hankinnoilla. Palvelutuotanto varmistetaan sopimuksilla, joissa otetaan huomioon huoltovarmuus.

Vuoteen 2026 mennessä Naantalissa on otettu käyttöön kestävä palvelutuotannon monituottajuusmalli. Tämä tarkoittaa yhdistelmää omasta tuotannosta, seutukuntayhteistyötä ja ostopalveluja. Myös kolmannen sektorin palvelutuotanto pidetään mukana.

Palvelutuotanto optimoidaan joustavaksi ja kustannustehokkaksi. Valinnat palvelujen tuotantotavoista tehdään perustellusti. Siirtymä monituottajuusmalliin tehdään säilyttäen asiakkaiden aikaisemmat hyvät palvelukokemukset.

Aikataulutus ja lähtökohdat uudistukselle

Lähtökohdat 1.6.2025 lukien tapahtuvalle toimielinorganisaation uudistukselle ovat:

Uudistuksen kohteena on yhtäläisesti kaupungin operatiivinen toiminta, että poliittinen päätöksentekojärjestelmä. Uuden organisaation tulee kyetä vastaamaan Naantalien kaupunkistrategiaan 2026, kuntien muuttuvaan rooliin sekä toimintaympäristöön (taloudelliset, sosiaaliset, teknologiset sekä ekologiset muutokset.)

Poliittisen toimielinorganisaation ja operatiivisen organisaation tulee tukea toisiaan. Päättäjät ja operatiivinen johto ovat yhdessä sitoutuneet strategian mukaiseen toimintaan ja päätöksentekoon. Demokraattisen ohjauksen, päätöksenteon ja valmistelun laadun ja tehokkuuden väliseen tasapainoon kiinnitetään huomiota. Ratkaisujen tulee tukea talouden tasapainottamista ja sen pitämistä kestäväällä pohjalla.

Tavoitteena on tasapainoinen ja looginen organisaatiomalli. Naantalista tehdään toiminnallisesti sujuva, taloudellisesti kestävä, sekä asukkaita ja yrityksiä houkutteleva kaupunki. Päätöksenteko säilytetään laadukkaana ja läpinäkyvänä.

Konserninäkökulmaa ja selkeää omistajapolitiikkaa vahvistetaan.

Uudistuksella turvataan naantaliilaisten hyvät kunnalliset palvelut ajanmukaistamalla niiden sisältöä ja toteuttamistapoja. Toimintatavat

organisaatiossa ovat jatkossa ihmiskeskeisiä, asiakaslähtöisiä ja yhdenvertaisia.

Uudistusten järjestys

Ensimmäisenä päätetään ylätason linjauksena toimielinorganisaatio. Tavoitteena on, että toimielinorganisaatiosta 1.1.2025 lukien tehtäisiin päätökset 6.11.2023 kaupunginvaltuustossa.

Organisaatorakenteen yksityiskohtaisempi suunnittelu käynnistetään ylätason linjausten jälkeen. Toimialarakennetta ja palvelualueita koskevat päätökset tehdään maaliskuussa 2024.

Perälauta organisaatiouudistuksen toimialarakenteen ja palvelualueita koskevalle päätöksille on toukokuu 2024, jotta toimielimien ja tulosalueitten muutokset ehditään huomioidaan vuoden 2025 talousarvioissa.

Palvelualueitten sisällä olevat tulosyksiköt ja kustannuspaikat täsmentyvät lopullisesti vasta talousarviokäsittelyssä syksyllä 2024. Henkilöstön sijoittumisesta tulosyksiköihin päätetään vuoden 2025 talousarvioon liittyvän henkilöstösuunnitelman yhteydessä. Muutosvalmennus esihenkilöille ja henkilöstölle on jo vireillä.

Valtuusto hyväksyy toimielimien ja tulosalueiden käytössä olevan budjetin, joka määrittää sitovuustason valtuustoon nähden. Toimialajohtaja on vastuussa palvelualueiden kokonaisbudjetista, mutta vastuita jaetaan alas palvelualue ja -yksiköiden vastuuhenkilöille.

Organisaatiouudistusta koskevan päätöksenteon jälkeen alkaa myös kaupungin hallintosäännön uudistaminen. Hallintosääntöön tarvittavat uudistukset 1.6.2025 lukien päätetään kaupunginvaltuustossa viimeistään maaliskuussa 2025.

Uutta toimintakulttuuria haetaan delegoinnilla ja voimavarojen uudentamisella.

Toimielimistä

Kunnan toimielimet ovat monijäsenisiä kunnan viranomaisia. Kunnassa on oltava valtuusto, kunnanhallitus, lupa- ja valvonta-asioita käsittelevä toimielin, tarkastuslautakunta sekä vaalilaissa säädetyt vaalitoimielimet.

Valtuusto voi harkintansa mukaan asettaa lautakuntia tai niiden sijasta valiokuntia, johtokuntia sekä jaostoja kunnanhallitukseen, lautakuntaan/valiokuntaan ja johtokuntaan. Valtuusto päättää toimielinten kokoonpanosta ja toimikaudesta.

Kuntalaissa säädetään valiokuntamallista ja puheenjohtajamallista. Valtuusto voi päättää, että kunnanhallitukseen ja lautakuntaan voidaan valita vain valtuutettuja ja varavaltuutettuja, jolloin lautakuntaa voidaan kutsua valiokunnaksi.

Valtuusto voi päättää, että kunnanhallituksen jäseniä valitaan lautakuntien tai valiokuntien puheenjohtajiksi. Muutkin mallit ovat mahdollisia.

Lautakunnat toimivat kunnanhallituksen alaisuudessa ja johtokunnat kunnanhallituksen tai lautakunnan alaisuudessa. Vastuukunnan

organisaatiossa on myös yhteistoiminnassa mukana olevien kuntien yhteisiä toimielimiä, esimerkiksi yhteinen lautakunta.

Alueellisten lautakuntien tai johtokuntien asettaminen on valtuuston harkinnassa.

Myös toimikunnat ovat kunnan toimielimiä. Kunnanhallitus voi kuntalain nojalla asettaa toimikunnan määrättyä tehtävää varten. Valtuusto voi hallintosäännön määräyksellä antaa muulle toimielimelle kuin kunnanhallitukselle yleisen tai rajoitetun oikeuden asettaa toimikunta.

Naantalın kaupungin toimielinorganisaatio 1.6.2025 lukien

Kaupunginvaltuusto

Valtuutettujen lukumäärästä päättää valtuusto. Valtuutetuja valitaan pariton lukumäärä kunnan asukasluvun perusteella. 5 001- 20 000 asukkaan kunnassa valtuutettujen lukumäärän tulee olla vähintään 27. 20 001- 50 000 asukkaan kunnassa valtuutetuja tulee olla vähintään 43.

Kaupunginvaltuuston kokoonpanossa esitetään jatkettavan nykyisellä 43 valtuutetulla.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta, taloudesta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Kuntalaissa ei ole määräyksiä kaupunginhallituksen jäsenmäärästä. Yleensä jäseniä valitaan pariton määrä, jotta äänet eivät täydessä kokoonpanossa äänestettäessä mene tasan.

Kaupunginhallituksen kokoonpanoon ei esitetä muutosta. Kaupunginhallituksen jäsenmäärä on jatkossakin 11 jäsentä. Hallintosäännössä voidaan määrätä, että kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsenet valitaan valtuutettujen ja varavaltuutettujen keskuudesta.

Keskusvaalilautakunta

Vaalitoimielimet ovat pakollisia toimielimiä, joilla on vaalien järjestämiseen liittyviä tehtäviä. Vaalitoimielimet eivät hoida kunnan perustehtäviä. Niiden tehtävistä ja kokoonpanosta määrätään vaalilaissa.

Vaalilain 13 § :n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita kuitenkin on oltava vähintään viisi. Varajäsenet asetetaan siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten, että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Keskusvaalilautakunnan jäsenmääräksi esitetään edelleen 5 jäsentä ja 5 varajäsentä.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta asetetaan hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Lähtökohtana on, että toimielimen toimikausi on valtuuston toimikausi, mutta valtuusto voi päättää lyhyemmästäkin toimikaudesta. Tarkastuslautakunnan jäsenmäärä on valtuuston harkinnassa. Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan on oltava valtuutettuja.

Tarkastuslautakunta on lakisääteinen. Sen asemasta ja tehtävistä säädetään kuntalain 121 §:ssä. Jäsenten vaalikelpoisuudessa säädetään kuntalain 75 §:ssä. Sääntelyllä korostetaan hallinnon ja talouden tarkastuksen riippumattomuuden varmistamista.

Tarkastuslautakunnan jäsenmäärää esitetään supistettavaksi nykyisestä 9 jäsenestä 5 jäseneksi, jotka kaikki olisivat valtuutettuja (tai varavaltuutettuja). Sääntelyllä korostetaan tarkastuslautakunnan kiinteää yhteyttä valtuustoon.

Elinvoimajaosto

Hallintosäännössä voidaan määrätä, että kaupunginhallituksella on jaosto. Kehitys- ja henkilöstöjaoston nimeksi esitetään jatkossa elinvoimajaosto. Nykyisen hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen jaoston jäsenten edellytetään olevan valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Jatkossa jäsenmääräksi esitetään 9 jäsenen sijasta 5 jäsentä. Jaoston jäsenten edellytetään jatkossa olevan kaupunginhallituksen jäseniä tai varajäseniä.

Koulutuslautakunta

Koulutuslautakunnan jäsenmäärää esitetään supistettavaksi nykyisestä 11 jäsenestä 9 jäseneksi. Koulutuslautakunnan jäsenmäärää esitetään muita lautakuntia suuremmaksi laajaan tehtäväkenttään perustuen.

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunnan jäsenmäärää esitetään supistettavaksi nykyisestä 9 jäsenestä 7 jäseneksi. Lautakunnan vastuusiin kuuluu terveyden ja hyvinvoinnin koordinaatio, mielenterveyden ja ehkäisevän päihdehuollon koordinaatio, kulttuuri-, vapaa-aika-, nuorisotoimi, kirjasto- ja museotoiminnan ohessa.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta toimii kaupungin lupalautakuntana. Jäsenmäärä esitetään jatkossa tarkistettavan nykyisestä 11 jäsenestä 7 jäseneksi.

Kaupunkiympäristölautakunta

Nykyisen teknisen lautakunnan nimi esitetään muutettavaksi kaupunkiympäristölautakunnaksi. Jäsenmäärä esitetään tarkistettavaksi nykyisestä 11 jäsenestä 7 jäseneksi.

Saaristolautakunta

Saaristolautakunnan osalta on tarkasteltu kahta eri vaihtoehtoa:

Vaihtoehto 1. Saaristolautakunnan kokoonpanoa esitetään supistettavaksi 9 jäsenestä 5 jäseneksi.

Vaihtoehto 2. Saaristolautakunta lakkautetaan ja sen päätöksentekoaasiat jaetaan muille lautakunnille. Perustetaan vaikuttamistoimielimeksi saaristoneuvottelukunta. Saaristoneuvottelukuntaan kootaan saariston eri osien ja yhteisöjen edustus. Toiminta keskittyisi saariston toimijoiden

osallisuuden kasvattamiseen, vuoropuheluun kaupungin päätöksenteossa ja saariston näkökulmien esille tuomiseen.

Saaristolautakunnan osalta esitetään edettävän vaihtoehdon 2. mukaisesti.

Vaikuttamistoimielimet

Vaikuttamistoimielimistä säädetään kuntalain 26–28 §:ssä. Ne ovat edustamansa väestöryhmän vaikuttamis- ja kuulemiskanavia. Ne eivät ole kuntalain 30 §:ssä tarkoitettuja kunnan toimielimiä, eivätkä siten kunnan viranomaisia. Niiden jäsenet ja varajäsenet eivät myöskään ole kunnan luottamushenkilöitä, eivätkä näin toimi virkavastuulla.

Vaikuttamistoimielimille ei voida hallintosäännöllä antaa toimivaltaa tehdä hallintopäätöksiä. Ne osallistuvat päätöksentekoon aloitteilla ja lausunnoilla, ja niiden edustajille voidaan hallintosäännön määräyksen nojalla antaa puhe- ja läsnäolo-oikeus toimielimen kokouksessa.

Kaupunginhallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimille toimintasäännön, jossa todetaan mm. toimielimen lakisääteiset ja muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, erottaminen kesken toimikauden, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö hyvinvointialueen vastaavan vaikuttamistoimielimen kanssa.

Nuorisovaltuusto

Kaupunginhallitus asettaa nuorisovaltuuston valtuustokausittain. Nuorisovaltuuston kokoonpano pysytetään entisellään. Poliittisten kummivaltuutettujen lukumäärä palautetaan alkuperäiseen kahteen kummivaltuutettuun.

Vanhusneuvosto

Vanhusneuvoston jäsenet edustavat vaikuttamistoimielimen nimen mukaisia järjestöjä ja toimijoita. Vanhusneuvoston jäsenistöön ei jatkossakaan kuulu poliittisia toimielinpaikkoja.

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvoston edustajat koostuvat jatkossa pääosin vammaisjärjestöjen edustajista. Vammaisneuvoston viidestä poliittisesti valitusta jäsenestä siirrytään kahden poliitikkojäsenen järjestelmään. Poliittisten jäsentenkin on edustettava vaikuttamistoimielimen nimen mukaista väestöryhmää.

Toimikunnat

Kunnanhallitus voi suoraan lain nojalla asettaa toimikuntia määrätyn tehtävän hoitamista varten. Toimikunnan jäsenillä ei ole erityisiä vaalikelpoisuuden rajoituksia. Toimikuntia tarvitaan lähinnä projektiluonteisissa tehtävissä, kuten rakennushankkeen toteuttamisessa. Toimikunnan toimikausi voi olla enintään sen asettaneen toimielimen toimikauden pituinen.

Naantalissa kaupungissa on useita toimikuntia, joiden olemassaolo perustuu vuosikymmenten takaisin päätöksiin ja historialliseen käytäntöön. Aika on monelta osin ajanut pitkäaikaisten toimikuntien tehtävien ohi. Toimikuntien tehtävät onkin mahdollista delegoida viranhaltijoille tai vaihtoehtoisesti palvelualueen lautakunnalle.

Seuraavat toimikunnat lakkautetaan ja niiden tehtävät delegoidaan hallintosääntöuudistuksen yhteydessä viranhaltijoille tai palvelualueen alaiselle lautakunnalle:

- Kotipihatoimikunta
- Lahjaomaisuustoimikunta
- Nimistötoimikunta
- Toimikunta Vanhankaupungin asemakaavan toteuttamista varten.

Palveluverkkoselvityksen mukaisten rakennushankkeiden rakennustoimikunta säilytetään ennallaan.

Ylikunnalliset toimielimet

Ylikunnallisiin toimielinpaikkoihin ei tässä organisaatiouudistuksessa oteta kantaa.

Yhteenveto

Esitetyissä muutoksissa vähennetään yhteensä 54 jäsenpaikkaa ja 46 varajäsenpaikkaa. Suurimmat muutokset koskevat toimikuntia, joiden perustaminen ja tehtävien määrittely on kaupunginhallituksen toimivallassa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Naantalin kaupungin toimielinorganisaatioksi esitetään 1.6.2025 lukien seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginvaltuuston kokoonpanossa esitetään jatkettavan nykyisellä 43 valtuutetulla.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallituksen kokoonpanoon ei esitetä muutosta. Kaupunginhallituksen jäsenmääräksi esitetään jatkossakin 11 jäsentä.

Keskusvaalilautakunta
Keskusvaalilautakunnan jäsenmääräksi esitetään jatkossakin 5 jäsentä.

Tarkastuslautakunta
Tarkastuslautakunnan jäsenmäärää esitetään tarkistettavaksi nykyisestä 9 jäsenestä 5 jäseneseen, jotka kaikki olisivat valtuutettuja (tai varavaltuutettuja).

Elinvoimajaosto
Kehitys- ja henkilöstöjaoksen nimeksi esitetään jatkossa elinvoimajaosto. Jatkossa jäsenmääräksi esitetään 9 jäsenen sijasta 5 jäsentä. Jaoston jäsenten edellytetään jatkossa olevan kaupunginhallituksen jäseniä tai varajäseniä.

Koulutuslautakunta
Koulutuslautakunnan jäsenmäärää esitetään tarkistettavaksi nykyisestä 11 jäsenestä 9 jäseneseen.

Hyvinvointilautakunta
Hyvinvointilautakunnan jäsenmäärää esitetään

tarkistettavaksi nykyisestä 9 jäsenestä 7 jäseneseen.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Jäsenmääräksi esitetään tarkistettavaksi nykyisestä 11 jäsenestä 7 jäseneseen.

Kaupunkiympäristölautakunta

Nykyisen teknisen lautakunnan nimi esitetään muutettavaksi kaupunkiympäristölautakunnaksi. Jäsenmäärä esitetään tarkistettavaksi nykyisestä 11 jäsenestä 7 jäseneseen.

Saaristolautakunta

Saaristolautakunta esitetään lakkautettavaksi ja sen päätöksentekoa asioita jaettavaksi muille lautakunnille. Ehdotetaan perustettavan uusi vaikuttamistoimielin, saaristoneuvottelukunta, johon kootaan saariston eri osien ja yhteisöjen edustus.

Vaikuttamistoimielimet

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuuston kokoonpano esitetään pysytettävän entisellään. Poliittisten kummivaltuutettujen lukumäärä palautetaan alkuperäiseen kahteen kummivaltuutettuun.

Vanhusneuvosto

Vanhusneuvoston kokoonpanoon ei esitetä muutoksia.

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvoston edustajien esitetään jatkossa koostuvan pääosin vammaisjärjestöjen edustajista. Vammaisneuvoston viidestä poliittisesti valitusta jäsenestä siirrytään kahden poliitikkojäsenen järjestelmään. Poliittisten jäsentenkin on edustettava vaikuttamistoimielimen nimen mukaista väestöryhmää.

Toimikunnat

Seuraavat toimikunnat lakkautetaan ja niiden tehtävät delegoidaan hallintosääntöuudistuksen yhteydessä viranhaltijoille tai palvelualueen alaiselle lautakunnalle:

- Kotipihatoimikunta
- Lahjaomaisuustoimikunta
- Nimistötoimikunta
- Toimikunta Vanhankaupungin asemakaavan toteuttamista varten.

Palveluverkkoselvityksen mukaisten rakennushankkeiden rakennustoimikunnan esitetään säilytettävän ennallaan.

Kokouskäsitely

Merkittiin, että henkilöstön edustaja Juha Ovaska oli läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.

Päätös

Kaupunginhallitus jätti asian yksimielisesti pöydälle.

Valmistelija

hallintojohtaja Riitta Luotio:

Poliittisten puolueiden valmius tehostaa luottamustoimielinorganisaatiota on käsitelty valtuustoryhmien puheenjohtajien välisissä neuvotteluissa tammikuussa 2024. Asia tuodaan lautakuntien koon osalta uudelleen tarkasteluun seuraavalla valtuustokaudella.

Uudistusten tarkennettu aikataulus

Ensimmäisenä päätetään ylätason linjauksena toimielinorganisaatiosta. Alkuperäisenä tavoitteena oli, että toimielinorganisaatio 1.6.2025 lukien olisi päätetty marraskuun 2023 kaupunginvaltuustossa. Tämä aikataulu ei kuitenkaan pitänyt ja päivitettyinä tavoitteena on viedä asia maaliskuun 2024 valtuustoon.

Oheismateriaali:

- Organisaatiomallit 2025

Organisaatorakenteen yksityiskohtaisempi suunnittelu käynnistetään ylätason linjausten jälkeen. Toimialarakennetta ja palvelualueita koskevat päätökset tehdään toukokuussa 2024.

Perälauta organisaatiouudistuksen toimialarakenteen ja palvelualueita koskevalle päätöksille on toukokuu 2024, jotta toimielimien ja tulosalueitten muutokset ehditään huomioida vuoden 2025 talousarvioissa.

Palvelualueitten sisällä olevat tulosyksiköt ja kustannuspaikat täsmentyvät lopullisesti vasta talousarviokäsittelyssä syksyllä 2024. Henkilöstön sijoittumisesta tulosyksiköihin päätetään vuoden 2025 talousarvioon liittyvän henkilöstösuunnitelman yhteydessä. Muutosvalmennus esihenkilöille on jo käynnissä.

Valtuusto hyväksyy toimielimien ja tulosalueiden käytössä olevan budjetin, joka määrittää sitovuustason valtuustoon nähden. Toimialajohtaja on vastuussa palvelualueiden kokonaisbudjetista, mutta vastuita jaetaan alas palvelualue ja -yksiköiden vastuuhenkilöille.

Organisaatiouudistusta koskevan päätöksenteon jälkeen alkaa kaupungin hallintosäännön uudistaminen. Hallintosääntöön tarvittavat muutokset 1.6.2025 lukien päätetään kaupunginvaltuustossa viimeistään maaliskuussa 2025.

Uutta toimintakulttuuria haetaan delegoinnilla ja voimavarojen uudella kohdentamisella.

Liitteenä toimielinorganisaation luonnos 1.6.2025 lukien.

Liite 1, KH 5.2.2024

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Naantalin kaupungin toimielinorganisaatio on 1.6.2025 lukien seuraava:

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginvaltuuston kokoonpanossa esitetään jatkettavan nykyisellä 43 valtuutetulla.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallituksen kokoonpanoon ei esitetä muutosta. Kaupunginhallituksen jäsenmääräksi esitetään jatkossakin 11 jäsentä.

Keskusvaalilautakunta
Keskusvaalilautakunnan jäsenmääräksi esitetään vaalilain mukaisesti 5 jäsentä.

Tarkastuslautakunta
Tarkastuslautakunnan jäsenmäärää esitetään tarkistettavaksi nykyisestä 9 jäsenestä 7 jäseneseen, jotka kaikki olisivat valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Puheenjohtajisto valitaan valtuuston jäsenistä.

Elinvoimajaosto
Kehitys- ja henkilöstöjaoksen nimeksi esitetään jatkossa elinvoimajaosto. Jatkossa jäsenmääräksi esitetään 9 jäsenen sijasta 7 jäsentä. Jaoston jäsenistä vähintään 4 edellytetään olevan kaupunginhallituksen jäseniä ja loput kaupunginhallituksen varajäseniä. Jaoston puheenjohtajien edellytetään jatkossa olevan kaupunginhallituksen jäseniä.

Kasvatus- ja opetuslautakunta
Koulutuslautakunnan nimi muutetaan Kasvatus- ja opetuslautakunnaksi ja jäsenmäärä 11 pysytetään ennallaan.

Hyvinvointilautakunta
Hyvinvointilautakunnan jäsenmäärä 9 esitetään pysytettävän ennallaan.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta
Jäsenmääräksi esitetään pysytettävän ennallaan 9 jäsentä.

Tekninen lautakunta
Jäsenmäärä 11 pysytetään ennallaan.

Saaristolautakunta
Saaristolautakunta pysytetään ennallaan 9 jäsenenä.

Vaikuttamistoimielimet

Nuorisovaltuusto
Nuorisovaltuuston kokoonpano esitetään pysytettävän entisellään. Poliittisten kummivaltuutettujen lukumäärä palautetaan alkuperäiseen kahteen kummivaltuutettuun.

Vanhusneuvosto
Vanhusneuvoston kokoonpanoon ei esitetä muutoksia.

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvoston edustajien esitetään jatkossa koostuvan pääosin vammaisjärjestöjen edustajista. Vammaisneuvoston viidestä poliittisesti valitusta jäsenestä siirrytään kahden poliitikkojäsenen järjestelmään. Poliittisten jäsentenkin on edustettava vaikuttamistoimielimen nimen mukaista väestöryhmää.

Toimikunnat

Seuraavat toimikunnat lakkautetaan ja niiden tehtävät delegoidaan hallintosääntöuudistuksen yhteydessä viranhaltijoille tai palvelualueen alaiselle lautakunnalle:

- Kotipihatoimikunta
- Lahjaomaisuustoimikunta
- Nimistötoimikunta
- Toimikunta Vanhankaupungin asemakaavan toteuttamista varten.

Palveluverkkoselvityksen mukaisten rakennushankkeiden rakennustoimikunnan esitetään säilytettävän ennallaan.

Kokouskäsitely

Merkittiin, että henkilöstön edustaja Juha Ovaska oli läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.

Päätös

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.